

Lục Tỉnh Tân Văn

六省新聞

MỖI TUẦN RA HAI KỶ NGÀY THỨ NĂM VÀ NGÀY CHỨA NHỰT

GIÁ BÁN	
TRONG ĐỊA-PHẦN ĐÔNG-DƯƠNG	
Một năm	6 \$ 00
Sáu tháng	3 50
Ba tháng	2 00
MỎI SỐ	
Đổi chỗ ở	0 \$ 20
ĐẠI-PHÁP VÀ CÁC THỰC-ĐỊA	
Một năm	20fr-00

Số: 562
NĂM THỨ MƯỜI HAI

BÁN LẺ MỖI SỐ: 0 \$ 05

6 Octobre 1918
2 tháng chín năm
Năm Mậu ngü

DIRECTION ET ADMINISTRATION:
F.-H. SCHNEIDER, 162, Rue Pellerin, Saigon

PUBLICITÉ
ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES
Le centimètre de hauteur sur 0,005 de largeur. Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre quelques soit le caractère employé.
BỔ CÁO
Những lời rao về việc buôn bán nếu gửi thơ đến Bộ-quản thi Bưu-quản sẽ gửi cho một cái bản để gia phân minh.

PHÁP-QUỐC TOÀN THẮNG khắp cả mặt trận

(La France remporte la Victoire sur tous les Fronts)

Tây chiến địa:

Langsa, Ăng-lê, Huê-kỳ, diệt Đức-tặc (Allemands) và tấn binh bắc hướng.

Đông-minh:

- Thắng mặt trận Bulgarie (Bung-ga-ri).
- Thắng mặt trận Turquie (Tuýt-kỳ).
- Thắng mặt trận Sibérie (Xi-bê-ri).
- Thắng mặt trận Russie (Rút-xi).
- Thắng mặt trận Italie (Itali).
- Thắng mặt trận Belgique (Bên-gít).

TIN HAVAS

Âu-châu diễn báo

Tây chiến địa: Đức tặc bại tàu. Binh Langsa chiếm thành Cambrai, thành St Quentin nay mai gì đây cũng về tay binh Pháp. Binh Langsa sanh cầm trọn hai mươi hai muôn quân giặc (220000).

Bulgarie xin miêng chiến, chịu phục các điều giao của Đông-minh, nên Đông-minh đình chiến. Turquie bị binh Đông-minh đánh rã, lấy thành Vêles và thành Uskub. Bulgarie hòa rồi thì chẳng những thành Cons-

tantinople là Đê-đô của Turquie phải thọ khổn mà thôi, mà Trung-hải (Méditerranée) phải bị Đông-minh quét sạch và tuyệt đảng độ lương của quân giặc.

Đã vậy, dân Roumanie hay tin - Bulgarie hòa, Turquie bại, liền nổi dậy dưới quân Đức-tặc ra khỏi Tin-sâu báo rằng Đức-tặc chiếm nước Roumanie từ ấy những giờ đã rút binh xuất ngoại.

- Chúc cho: Pháp-quốc khải hoàn,
- Chúc cho: Đông-minh miệp viên.

Quốc trái thứ tư

(La quatrième emprunt national)

Một đồng cứu một mạng
(Une piastre servie sauvera la vie d'un homme)

Tục ví: Cứu một người Dương-gian, hơn một vàng âm-ti, xét ra phải làm.

Người mà biết thương đồng-loại, hằng dẫn lòng tích đức tu nhân, chẳng phải tích đức, tu nhân cho thành tiên thành phật chi, gì thật tích đức cho con cháu nhà, tu nhân cho mình vẹn đạo. Muốn ra người như đấng thì phải sao? Theo ý Bộ-quản tướng trong các đều lãnh, chẳng mình hơn là cứu mạng người khỏi chết.

Bởi có, tục người Annam, nhà hơn đức hay bố thí, cứu vớt, làm phước, làm ơn, đầu tiên của ngân cũng không biết tiếc; làm, chẳng mình làm đặng phước lành. Có người lại

xuất của làm chay, cứu độ oan hồn yếu tử.

Theo như tục ví trên đó, Bộ-quản tướng chắc cứu một vàng âm-ti chẳng bằng cứu một người Dương-gian. Thêm hội này, muốn cứu mà không được, chẳng khó, mà cũng chẳng tốn, kẻo bao nhiêu; một đồng bạc thì đủ cứu một mạng người trên Dương-thế.

Kia là giặc Âu-châu một ngày chết biết mấy ngàn mà kể. Nay Pháp-quốc gần khải-hoàn nhờ sức Đông-minh toàn thắng; sự để giặc-dựa ngày tháng, tội nghiệp cho sanh linh phải chịu thóc oan, nên Pháp-quốc thọ kỳ Quốc-trái thứ tư này, đặng mà hồi giặc cho mau tâng, dẹp việc binh đao cho kịp. Nếu Đông-bang muốn làm phước, có một đồng dư cũng nên đem ra mà phóng trái hội này; một đồng bạc tuy chẳng nhiều, nhưng mà giảm đặng sức chiến tranh, bớt đặng ngày khổn cùng, cứu đặng một mạng người, khỏi chết.

LỤC-TỈNH TÂN-VĂN

Muôn mau khải hoàn hãy xuất tiền phóng trái

Giáo-dục luận

(De l'Enseignement)

Thường nghe và nhiều khi cũng thấy các Báo hay luận về phận thầy Giáo trong các trường Tỉnh, trường Tổng và trường Làng, không đặng kính trọng như hàng Thông-ngôn Kỳ-lục và Huyện Phủ nên ngã lòng, làm cho ty Giáo-huấn năm nào cũng thiếu thầy dạy học. Qui báo Công-luận nài xin đặng tước-hàm mà thường công thầy Giáo, để gương cho đoàn hậu tấn. Lời bàn ấy rất phải, đáng phục, song, đâu có đem tước-hàm mà ban thường đi nữa, cũng chẳng phải mỗi giáo-viên đều đặng; bắt quả thường cho mấy ông niên cao kỳ trưởng mà thôi chớ. Đi lại mấy thầy mới lãnh cấp bằng cấp chẳng đặng chút chi cả thầy. Ngụ kiến tôi trong muốn cho ty Giáo-viên khỏi khuyết, phải lo hai điều:

Một là lương bổng thêm cao. Hai là dẹp quyền làng tổng. Thầy Giáo làng, Giáo tổng đã có quan Giám-đốc thanh-tra trong tỉnh đi xét trường, cũng vừa, còn phải chịu từng quyền làng tổng nữa; nên nhiều khi bị cực lòng mà thôi chi; vì làng tổng, làm ông ý quyền khi bạc. Vậy phải để cho Giáo-viên trong các trường tổng, trường làng, trường tỉnh như buổi trước thì hay hơn.

Muốn đặng vậy, chứ Giáo-viên trường tổng, trường làng, trước phải chuyên phận mình, cho khỏi dằng dặc cứ, chi vì biết phiên làng tổng làm cực lòng mình, mà mình không xét lỗi bề bề của mình, thì ai cho rằng phải. Tôi hằng thấy nhiều vị Giáo-viên một mình trong học vắng hay bỏ phế việc bổn phận, chẳng cần dạy dỗ, ngày đêm theo có bạc rượu trà, hoặc có dạy cũng dạy cho có chừng, cho qua ngày tháng. Dường ấy, có phải tại mình chẳng giữ danh phận mình chăng? Nếu không giao quyền cho ông làng kèm theo, thì ra sao nữa?

Vậy chứ Giáo-viên trước phải cần dạy dỗ cho nghiêm, tự nhiên, quan trên tin, phủ thác. Muốn nghiêm dạy đặng nghĩ chẳng phải khó. Vấn biết trường kim Chánh-phủ cùng là Học-chánh-đường cần mẫn hơn xưa nhiều lắm. Ngày nào dạy môn nào, giờ nào dạy bài nào đều có định

trước trong chương-trình, buộc thầy Giáo phải vắng theo đó mà dạy, phải lo dọn bài vở trước, thật là nhọc công nhiều. Đã vậy xử ta chưa có đủ sách dùng như học Đại-pháp. Thứ sách nào cũng có một cuốn về phần thầy để dạy (partie de maître), và một cuốn phần trò để học (partie de l'élève), nên xử ta phần thầy phần trò đều bất tiện. Nhưng mà ngày nay đã dễ rồi, tiện bề cho thầy và cho trò hết sức, vì Chủ-nhơn tề-quan có ngụ ý bày ra dọn bài vở về phần cho thầy và về phần cho trò riêng nhau, định theo báo Đông-dương tập-chí. Bài vở đều là bài của Hội-sư phạm soạn, có quan Giám-đốc thi nhiệm và có lịnh Chánh-phủ ban phép cho các trường trong cõi Đông-dương dùng rồi.

Nếu chứ giáo viên các trường tỉnh trường tổng và trường làng mua Đông-dương tập-chí mà dùng thì tiện lắm, vì trong đó có sẵn bài dạy trong tuần, trong ngày, vấn đáp và chủ-giải minh lý. Học trò cũng vậy, nên mua lấy mà học vì mỗi tuần đều có một xấp riêng cho phần thầy, một xấp riêng cho trò. Ba lớp học thì có riêng ba xấp.

1° Xấp học 1 xấp cho thầy, một xấp cho trò.

2° Lớp tiền học (Dự-bị) 1 xấp cho thầy, 1 xấp cho trò.

3° Lớp sơ học 1 xấp cho thầy 1 xấp cho trò.

Mỗi xấp đề mục là Nam-kỳ niên-khoa (Année Scolaire de quốc-ngữ) Trường sư Đông-dương, trọn năm 42 tuần, 42 xấp, đặng ra một cuốn to giá bán 2 \$ 00, có đủ bài vở trong các sách cần dùng về việc học. Thầy hoặc trò có xấp để rồi, khỏi tốn tiền mua sách nào khác nữa.

Chứ giáo viên và sĩ-tử muốn mua, xin hãy đi nơi ông Chủ-nhơn tề-báo Lục-tỉnh Tân-văn mà thương nghị.

Trung-kỳ và Bắc-kỳ các sư phạm đều dùng bài vở trong Đông-dương tập-chí. Các trường tỉnh học trò thì dùng trước phần mà học. Nam-kỳ nhiều trường cũng đã dùng rồi. Nếu chứ giáo viên Nam-kỳ hay chuyên phận mình cho vẹn phần chức trách, do theo Đông-dương tập-chí mà dạy tự nhiên học trò phải hay; dạy học trò đặng hay, tự nhiên quan viên dân chúng chớ có khó gì.

đồng, tôi ở thị Lê-hoàng-Mưu ở, Mưu đi thì...
Mong-Chung đi, kỳ vậy Lê-Hoàng đi đầu, thì...
Mong-Huê theo đó.

Chuyến vắng đời tôi, tôi mới mới...
Lâu cưỡi và đạp rằng:
- Việc ghen tương của đời bà, luận sao...
chàng chàng của luận. Vẫn biết tục hồng vì:

- Nói vậy mà cổ-giao đã thấy người...
ghen già chưa?
- Sao không thấy, hiêm, thiên gì; chẳng...
nhiều ghen già thì, thây có người...

- Ở tại Chợ-lớn đây chớ đâu, song ai...
đầu thì tôi không chỉ, vì bởi việc tr của...
người không nên tiết lộ.

Anh nghĩ coi có nức cười chăng? Ai đời...
ăn vụng gặp ăn vụng, tăng lý lại nói: *"Tuổi đi...
bất minh"* làm in như tương me chóng nư...

- Cổ-giao nói cái gì bụng chề cho mẹ...?
- ... .nàng đâu bụng chề cho mẹ...
sót, anh không hiểu sao? Tích me chồng...

Hai mẹ con cười thầm, háng người...
thăm với nhau trong học thì.

Sự này tuy rồi mà khéo nơi tăng...
cũng qua, ngày cái sự kia, cũng nói tăng như vậy,

- Ở ở, anh này nói giới phải chơi! Anh...
muốn biết sắp hay không, ăn vụng thử đời...

Sắp tiệm ngũ, sắp tiệm ngũ, trai gái...
chạy rần rần, trẻ già đều thừ giặc. Xúm lại...

Vậy mà không sao, cực cho à-kia, lúc...
đó cũng ngồi lẳng thình trong phòng, miệng...

À phải chỉ đôi vàng xi,
Thế đó mà đi kiếm mồi.

À ben xe đi, nghĩ phàn rồi mình...
mà rầm rầm:
- Gặp cơn mưa gió tang tành,
Lên ra coi lún, rồi đánh phàn thôi!

TẠP TRỞ
(Variétés)
Đi-Đoan

Các nhà văn-minh, nhiều ông đã luận...
về sự đi-đoan, mà cũng có nhiều người...
chưa được đây. Thường vậy người hơi...

tới, như vụ khám đường Saigon, là khác...
quan còn nhớ.

Người-Annam ta, đức tay chơn một...
chất, nào bóng nào chẳng từ mờ, rồi việc...
bình còn y nguyên chẳng giam đặng, còn...

Xét như ông Thái-thượng tiên-ông...
người ở vì tiên-trương ưa nơi thanh...
tịnh, lánh chốn hồng-trần, người chẳng...

Kia như lúc tôi tri-sĩ, một hôm kia...
thừa lúc trống rỗng ngồi thuyền gía khách...
thương hồ mà thương nguyệt; người...

Đoạn đến nơi, thấy một vị pháp-sư...
trưng trực Chùa-trường Châu-ôn, đang...
đạo công người mà bắt bầy quí đời. Chàng...

Châu-ôn nghe như vậy rồi cũng thảng...
hỏi: *"Còn bung chề đi đâu đó?"* Tung lý...

Thư ân vụng mà chuyện gì cũng...
muốn sếp?

LỜI RAO CÁN KÍP
Hội chánh Agence économique
de l'Indochine ở tại 35 rue
Tronché Paris (8e).

Muốn hỏi thăm đều chi...
cứ ở nơi đó.

Những điều nên biết
(Connaissances utiles)

Bệnh siên (Asthme)

Luyện về cơ bệnh siên.
Bệnh siên trong cơn nó lên là tại...
mày chỉ gần của hai cái phổi mình nó lún...

Giảng đó. thờ của mình phải như...
phôi.

Mà cái chi làm cho cái phổi phình...
xếp lại đặng mà hút và thổi khí ra bởi...
tại vậy cái chi gần thây (muscles respira-...

Trong việc thuốc men điều trị, chỉ...
có một thứ thuốc nam mình mà gọi là...
vị nhiều người đều biết. Đó là thuốc lấy...
tới không nơi đến vì ít người dùng đặng...

Thâm trường những bệnh sang độc...
lấy nhưu là do nơi việc phong sự quá độ;...
không đủ mà gần gần cuộc phong tình,...

Mỗi viên giá là 0 \$ 40 - 12 viên giá là 4 \$ 00

Lúc siên phải đi tắm *Lá cá được*...
xức nhỏ ra như thuốc hút rồi vẫn điều...
bớt. Người nào có bệnh siên phải trở...

Thuốc này tôi có thử cho nhiều người...
trong cơn siên thì đặng kỳ. Còn thây...
thuốc lá là long diêng hương hút với...

Dầu xức đầu thiết tột

Thường người bồn quốc ta hay lấy...
đầu dừa mà xức đầu, bằng không thì...
dầu dừa thơm bán tại tiệm mà...

Dầu mè (huile de sésame) . . . 1 kilo
Essence de lavande . . . 12 gr.
Essence de citron (vị thơm) trong vỏ chanh . . . 20 gr.
Essence de romarin . . . 5 gr.
Essence de géranium . . . 2 gr.

Phải trộn bốn món thơm đó lại...
với nhau mà chắt trộn với dầu mè để...

Mình diện giặc không đặng...
thì phóng trái cho bạc...
đánh thế cho.

潘和成
Phan-hòa-Thành
Magasin de diverses nouveautés soieries
80 rue des Cantonails 80
TONKIN HANOI

DIPLOME DE MERITE
Exposition amicale artistique franco-annamite
A HANOI, EN 1915-1916

Xin trình để liệt vị khách quan...
đăng trường: Bồn-liên-buôn bán ở Hanoi (Bắc-ky...
đi lâu, có cả các thứ hàng hóa về đồ...

PHARMACIE SHANGHAI
Trông rắng và thay con mắt theo cách Langssa
CỬU-NHON: TRIỆU-CHUONG
188, Rue des Marins, 188, Cochon

Thuốc hiệu có trữ bán thuốc Langssa, Ang-lê, Hưu-ky, Nhữ-Độc...
và có chế nhiều thuốc rất nên thân hiệu như là đàng cái năn...
Con Bướm-Bướm, lợn Lừ, chur qui-vị có mua thuốc của hiệu thì phải...

Ngũ Lâm Bạch Trùng Dược Hoàn
(Thuốc đau đầu rất hiệu nghiệm)

Thâm trường những bệnh sang độc...
lấy nhưu là do nơi việc phong sự quá độ;...
không đủ mà gần gần cuộc phong tình,...

Không đủ mà gần gần cuộc phong tình, nhiệm...
thấp khí nhiệt độ mà sinh bệnh đàu...
chặt chân. Bồn-đương xức kỳ chuy...
phải chọn rằng thuốc tốt, tính hồn bình...

Mỗi viên giá là 0 \$ 40 - 12 viên giá là 4 \$ 00

Hàng Bặc-ky thì hòa-hiệu lại có nhiều...
lần, toàn là thứ hảo hạng của bồn-liên...
đặt tên, như là: **LƯƠNG TRON và BÔNG,**

Quách-vân-Thư
Thầy thuốc trị bệnh con mắt
Angle des rues Testard et Verdun (ancien-
meub) Thuần-khiên près du marche
de Chouli à SAIGON

Kính cùng lạc-châu đặng rỏi: tôi có những...
thứ thuốc trị về bệnh con mắt rất thần...
hiệu; như là: bài đầu ngày, máy, cườm, các...

Vì sao muốn can thiệp đến tới, tôi...
chứng bệnh kỳ-lương-puồng cho thuốc, nên...
định nào tôi nhừ máu, bằng máu không...

thứ thuốc trị về bệnh con mắt rất thần...
hiệu; như là: bài đầu ngày, máy, cườm, các...

thứ thuốc trị về bệnh con mắt rất thần...
hiệu; như là: bài đầu ngày, máy, cườm, các...

thứ thuốc trị về bệnh con mắt rất thần...
hiệu; như là: bài đầu ngày, máy, cườm, các...

thứ thuốc trị về bệnh con mắt rất thần...
hiệu; như là: bài đầu ngày, máy, cườm, các...

Thước điều hiệu GLOBE
Hút không hề khô cò

thứ thuốc trị về bệnh con mắt rất thần...
hiệu; như là: bài đầu ngày, máy, cườm, các...

